

EXPUNERE DE MOTIVE

Dezvoltarea unei piețe a comerțului global a condus la mărirea cazurilor de insolvență transfrontalieră, atât în cazul în care agenții economici își desfășoară activitatea în mai multe state, cât și atunci când relațiile de afaceri ale acestora se realizează cu parteneri străini. Drept rezultat, în decursul ultimelor 2 decenii, a luat amploare o dispută aprinsă pe marginea diferitelor soluții adoptate de legislațiile naționale în soluționarea cazurilor de insolvență și au fost căutate cu insistență sporită căi de armonizare a sistemelor naționale diferite.

În consecință, în ultimii 20 de ani s-a remarcat o amplificare a eforturilor întreprinse în direcția soluționării unora dintre chestiunile vizând recunoașterea și exequaturul hotărârilor jurisdicționale străine, determinată de numărul sporit al cazurilor de insolvență transfrontalieră. Climatul a devenit propice schimbărilor ca urmare a conștientizării generale, la sfârșitul anilor '80, a faptului că dispozițiile legale pot fi utilizate în mod constructiv pentru a revigora activități economice și a păstra locuri de muncă, în dauna unor simple lichidări a afacerilor, așa cum se întâmplase în trecut.

Cele mai semnificative rezultate în această materie le reprezintă Legea Model Referitoare la Insolvența Transfrontalieră, adoptată de Comisia Națiunilor Unite pentru Dreptul Comerțului Internațional (UNCITRAL) în anul 1997, respectiv Regulamentul Consiliului Uniunii Europene Nr.1346/2000 cu privire la procedurile de insolvență, ce urmează a intra în vigoare la 31 mai 2002.

În vederea realizării unei armonizări legislative cu cadrul normativ al Uniunii Europene, precum și pentru a crea instrumente eficiente de cooperare în această materie cu state din afara Uniunii Europene, a fost inițiat un proiect de lege care să reglementeze raporturile de drept internațional privat în materia insolvenței.

Prezentul proiect de Lege este structurat pe trei titluri, astfel:

Titlul 1. Raporturile cu state străine, în general

Acest titlu preia și adaptează dispozițiile Legii Model a UNCITRAL. Prevederile sale constituie dreptul comun în această materie, ele urmând a se aplica în raporturile de drept internațional privat din domeniul insolvenței cu toate statele, mai puțin statele membre ale Uniunii Europene.

Titlul este împărțit în cinci capitole: *Dispoziții generale, Accesul reprezentanților și al creditorilor străini la instanțele românești, Recunoașterea*

procedurii străine și măsuri cu executare vremelnică, Cooperarea cu instanțele și reprezentanții străini, respectiv Proceduri concomitente.

Proiectul de Lege reglementează cooperarea și comunicarea dintre instanțele românești, administratorii și lichidatorii judiciari desemnați în cadrul procedurilor de insolvență reglementate de Legea nr.64/1995 privind procedura reorganizării judiciare și a falimentului, pe de o parte, și instanțele străine și reprezentanții procedurilor de insolvență străine, pe de altă parte. Se are în vedere aplicarea legii:

a) în cazul în care este solicitată asistență în România de către o instanță străină sau de către un reprezentant străin, în legătură cu o procedură străină de insolvență;

b) în cazul în care este solicitată asistență într-un stat străin în legătură cu o procedură care se desfășoară potrivit Legii nr.64/1995 privind procedura reorganizării judiciare și a falimentului;

c) în cazul desfășurării concomitente a unei proceduri de insolvență românești și a unei proceduri de insolvență străine referitoare la același debitor sau

d) în cazul în care creditorii sau alte persoane interesate dintr-un stat străin sunt interesate să solicite deschiderea procedurii sau participarea la o procedură deschisă în România.

Având în vedere natura specială a procedurilor de insolvență, care compor tă o administrare eficientă și rapidă, astfel încât devalorizarea bunurilor din averea debitorului insolvent să fie înlăturată pe cât mai mult posibil, s-au prevăzut dispoziții speciale privind formalitățile de recunoaștere a hotărârilor străine în această materie.

Titlul 2. Raporturile cu statele membre ale Uniunii Europene

Acest titlu încorporează dispozițiile Regulamentului Consiliului Uniunii Europene Nr.1346/2000. O serie dintre aceste prevederi sunt similare în substanță cu cele prevăzute de Legea Model a UNCITRAL, însă aplicarea lor este limitată la teritoriile statelor membre ale Uniunii Europene, astfel încât raporturile dintre statele membre și statele terțe urmează a fi reglementate prin dispozițiile de drept intern proprii ale acestor state membre.

În cazul României, pentru soluționarea cauzelor vizând proceduri deschise în state nemembre ale Uniunii Europene vor fi aplicabile dispozițiile Titlului I.

Atât Titlul I, cât și Titlu II, consacră *principiul universalității efectelor procedurii de insolvență* deschisă într-un anumit stat, și anume statul în care se află centrul principalelor interese ale debitorului – denumită *procedură principală*. Potrivit acestui principiu, toate bunurile debitorului, oriunde s-ar afla acestea, urmează să fie administrate, valorificate sau lichidate în cadrul procedurii principale.

O excepție importantă de la această regulă o reprezintă *procedurile secundare de insolvență*, care pot fi deschise în statele pe teritoriul cărora debitorul are stabilit un sediu și ale căror efecte vor fi limitate doar la bunurile ce se găsesc pe teritoriul acelor state. Această excepție constituie o aplicare limitată a *principiului teritorialității efectelor procedurii de insolvență*, potrivit căruia efectele unei asemenea proceduri se limitează doar la bunurile care se află pe teritoriul statului în care procedura a fost pornită.

Prezentul proiect de act normativ cuprinde reguli speciale vizând coordonarea acestor două tipuri de proceduri, precum și armonizarea intereselor creditorilor din procedura principală cu ale celor din procedurile secundare.

Potrivit proiectului de Lege, legea statului în care este deschisă procedura de insolvență va guverna în mare măsură desfășurarea și închiderea întregii proceduri.

În vederea contrabalansării intereselor generale cu acelea ale creditorilor din alte jurisdicții, precum și pentru încurajarea activității de creditare, sunt stabilite norme conflictuale de stabilire a legii aplicabile în diferite alte situații. Una dintre acestea o reprezintă drepturile și garanțiile reale având ca obiect bunuri care se găsesc în alt stat decât statul de deschidere a procedurii la momentul declanșării acestei proceduri, a căror valorificare urmează a fi supusă normelor generale de drept internațional privat.

Titlul 3. Dispoziții tranzitorii și finale

În cadrul acestui titlu este stabilită data de intrare în vigoare a legii, precum și modalitatea de soluționare a cererilor de asistență judiciară în materia insolvenței internaționale, formulate anterior intrării în vigoare a legii.

Față de cele mai sus prezentate, a fost elaborat proiectul de Lege alăturat, pe care îl supunem Parlamentului spre adoptare, cu procedura de urgență prevăzută de art.74 alin. (3) din Constituție.

PRIM-MINISTRU

ADRIAN NĂSTASE